

Definities Online leren

Introductie

Kan online leren een oplossing zijn voor het groeiend tekort aan NT2 docenten in inburgering? En zou online leren meer flexibiliteit in de inburgeringstrajecten kunnen brengen? De Tweede Kamer vroeg aan minister van Gennip (SZW / Inburgering) om de potentie van *online leren* voor (voor)inburgering te verkennen. ITTA heeft de opdracht gekregen om dit met het werkveld te onderzoeken. [Hier](#) vind je meer informatie over het onderzoek.

Wat is online leren? We hebben dit begrip uitgesplitst in:

- gebruik van *digitale leermiddelen* en
- *online lessen*

Hieronder zetten we uiteen wat we precies onder de twee termen verstaan.

Definitie *digitale leermiddelen*

In deze definitie worden alle leermaterialen bedoeld die gebruik maken van de digitale wereld én die voor het leren van Nederlandse taalvaardigheden ontwikkeld worden. Daaronder vallen o.a. apps, online onderdelen van NT2-lesmethodes (luisterteksten, uitlegfilmpjes, interactieve oefeningen), educatieve filmpjes en andere vergelijkbare leermaterialen.

Vandaag de dag bestaan nagenoeg alle lesmethodes deels uit een e-learningcomponent. Vaak moeten cursisten een account maken voor de online leeromgeving van de lesmethode. Als ze op de e-learningwebsite ingelogd zijn, hebben ze toegang tot leermiddelen zoals woordenschatoefeningen, uitspraak- en luistertrainingen, en grammaticafilmpjes.

Hierin is het belangrijk om onderscheid te maken tussen ‘klassieke’ taaloefeningen die gedigitaliseerd worden en interactieve, digitale materialen die niet makkelijk door een boek te vervangen zijn. Een online woordbenoemingsoefening waarbij de cursist woorden op een scherm moet slepen in plaats van op papier moet schrijven is een voorbeeld van het eerste type. Hierdoor wordt het werk van de docent niet per se efficiënter tenzij de cursist ook online automatische feedback krijgt. In dit geval is er wel sprake van een digitaal leermiddel, omdat de interactie in de online oefening tijd van de docent scheelt. Een online uitspraakoefening waarbij cursisten klanken moeten trainen of een grammatica-uitlegfilmpje dat meerdere keren afgespeeld kan worden zijn ook goede voorbeelden van digitale leermiddelen.

De meeste cursisten gebruiken Google Translate (of een vergelijkbare vertaalapp) en communiceren docenten vaak met hun cursisten via WhatsApp. Binnen deze definitie van digitale leermiddelen worden deze voorbeelden van technologie niet meegenomen, omdat een online dienst zoals Google Translate niet op het leren van een taal gericht is. Hoe belangrijk ze ook voor het leren kunnen zijn, worden ze hier als digitale hulpmiddelen beschouwd.

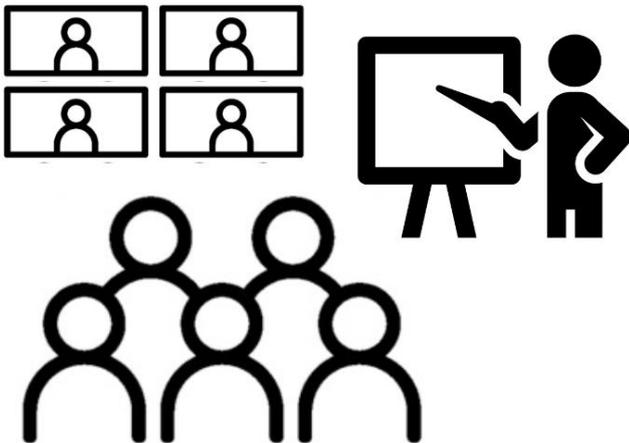
Digitale leermiddelen kunnen op verschillende manieren ingezet worden, namelijk bij zelfstandige zelfstudie (huiswerk dat thuis individueel wordt gedaan), begeleide zelfstudie (huiswerk dat individueel wordt gedaan in aanwezigheid van de docent), of begeleid plenair (gewone lestijd). Bij de meeste digitale leermiddelen gebruiken cursisten een laptop, maar telefoons en tablets zijn ook mogelijkheden. Digitale vaardigheden worden dus in verschillende mate vereist. Dit is afhankelijk van de inzet van de leermiddelen.

Definitie online lessen

Online lessen kunnen op drie manieren plaatsvinden, namelijk in volledig online lessen, hybride lessen en deels online lessen. We definiëren de verschillende vormen van online lessen als volgt:

Volledig online lessen

Soms kiezen taalaanbieders ervoor om cursussen te bieden waarin alle lessen online plaatsvinden, bijvoorbeeld via Zoom of Teams. Zowel cursisten als docenten hoeven niet te reizen maar kunnen vanuit huis deelnemen. Effectieve online lessen zijn afhankelijk van o.a. goede faciliteiten, zoals wifi en een laptop of tablet met een werkende microfoon en camera. Veel van de activerende werkvormen die in reguliere lessen worden gebruikt, zijn ook mogelijk in een online setting, zoals rollenspellen in tweetallen of groepjes. Sommige taalvaardigheden zijn echter lastiger online te trainen door o.a. slechte beeld- en geluidskwaliteit.

Hybride lessen

In hybride lessen bevinden de docent en een aantal cursisten zich op locatie. Naast de groep in het klaslokaal neemt er ook een groep online deel, bijvoorbeeld via Zoom of Teams. Hun gezichten verschijnen meestal op een groot scherm waarop iedereen elkaar kan zien. Bovendien moet er ook een camera en microfoon in het klaslokaal opgesteld worden zodat de mensen thuis de les goed kunnen volgen. Hoewel de docent - net zoals bij fysieke lessen - plenaire en individuele begeleiding kan bieden, moet er ook voortdurend rekening worden gehouden met online deelnemers.

Deels online lessen

Deze inzet van online lessen is een combinatie van fysieke lessen en online lessen. De cursisten en de docent zien elkaar bijvoorbeeld een keer per week fysiek op locatie en hebben daarnaast nog twee online lessen in de week. In fysieke lessen kan de focus liggen op taalvaardigheden die in online lessen moeilijk getraind kunnen worden.

